

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредиштва:
улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 10 лепта

Уређује О Д Б О Р

БРОЈ 10 лепта

Одговор Њ. К. В. Наследника Престола на поздрав Југословенског Одбора приликом рођендана

Веома сам захвалан Вама и Југословенском Одбору на честници пуној патриотског одушевљења. И ја као и Одбор гледам у објави рата од стране Савезничких Америчких Држава највећем непријатељу нашег племена, Аустро-Угарској, нову гарантацију за остварење наших националних циљева. Јако ме је дирнуо ваш поздрав упућен. Мени као будућем Владару уједињене демократске Државе Срба, Хрвата и Словенаца. Ја не сумњам да ће наши Савезници достојно оценити надчовечанске напоре нашег племена да се уједини а будите уверени да ћу ја томе идеалу посветити све своје силе.

Александар

Поздрав Југословенског Одбора

Њ. К. Височан. Наследнику Престола приликом рођендана

Част ми је поднети Вашем Краљевском Височанству изразе своје оданости и лојалности приликом Вашег рођендана. Ја то чиним у име своје и у име целог Југословенског Одбора у Лондону као представника седам милиона Срба, Хрвата и Словенаца, који за то што су под тиранском управом Аустро-Угарске не могу да проговоре слободно. Тај Одбор је у исто време представник свих организација Југословенских у Америци и енглеских доминијумима. Срећна вест скорашња да су Сједињене Државе Америчке објавиле рат Аустро-Угарској, мора бити нарочито истакнута, јер нег је она све испунила истинску утврдила нас у вери да ће наша Нација бити ослобођена од јарма аустро-мађарског и уједињена у једну Државу са Србијом и Црном Гором. Поздрављајући Ваше Краљевско Височанство одушевљено преданог и пуног пожртвовања идеји нашег националног јединства, ми у Вама поздрављамо будућег Владара демократске Државе свих уједињених Срба, Хрвата и Словенаца.

Трумбић.

ХЕРТЛИНГОВИ МАНЕВРИ

— Извртање чињеница —

На једној од последњих седница рајхстага држао је немачки државниканцелар г. Хертлинг један интересантан говор. И ако се тај говор не разликује у многоме од изјава претходника садашњег канцелара, држимо да га ипак не треба пропу-

стити без коментара. Експозе г. Хертлинга имао је, како изгледа, троструки циљ: да подигне морал војске и народа набрајањем тобожњих значајних успеха, да покаже како је мир с обзиром на ситуацију веома близак, и најзад да истак-

не, како су принете жртве биле неопходне и корисне у интересу одбране отаџбине. Г. Хертлинг је следовало познатом маниру својих претходника. Уосталом, сви говори немачких канцелара, изговорени од почетка рата, имали су исти смисао и исту садржину. Они су толико стереотипни и наликни, да се доиста тешко могу пронаћи разлике и ниансе између политике садашњег канцелара и његових претходника.

У једном дугом уводу, који је карактеристичан због своје надмености и фалзификованости чињеница, граф Хертлинг набраја успехе немачког оружја. Он без икаквог стида и зазора оспоравља сјајне англо-француске победе на западном фронту, и упркос отвореним признањима најугледнијих немачких војних критичара, тврди, да су оне без значаја и последица и да је немачки фронт на томе бојишту остао непоколебљив. Идући даље у своме цинизму, канцелар додирује азијски фронт са неколико речи, избегавајући да спомене губитак веома важних стратегијских места, као што су Багдад, Јафа, Јерусалим. Међутим, већи део немачке штампе признао је велики значај енглеске победе у Палестини, и коментаришао ју је са врло отвореним песимизмом.

Уопште, може се рећи, да говору канцелара Хертлинга недостаје потпуна логика и веза између догађаја и чињеница. Цео експозе је низ набацаних фраза, које не чине никакву

целину, и већином су у опречи са стварним чињеницама. Пошто је претресао «успехе» на бојним пољима, канцелар намах прелази на цензуру штампе и коментарише то питање са повише фраза, које се одају никакво одређено мишљење.

На руском проблему граф Хертлинг се нарочито задржао, и том приликом је поновио стару лаж немачких доглавника, да су они готови оставити народе, да сами располажу својом судбином. Поименце, канцелар је то навео за Литванију, Пољску и Курландију. Само по себи намеће се питање: за зар то не треба да важи и за народе Хабзбуршке монархије. Зар аустријски Словени није довољно манифестовали своје тежње и жеље, да се ослободе из аустро-угарске заједнице и да се организују у слободне државе по своме нахођењу. На изданија Мађари, нарочито у последње време, отворено и без обзира траже независност.

Граф Хертлинг је ограничио принцип слободне само на извесне народности. Он га није смео, ни хтео општити, јер би он повукао за собом као природну консеквенду распад Аустро-Угарске и Турске, а Немачка се држи веома «лојално» према својим савезницима.

У последњем делу свога говора граф Хертлинг је дошао до тога цинизма, да је истакао тврђење, како су Француска, Енглеска и Италија милитаристичке државе и како су оне једина препрека закључењу мира. То је толи-

ко смешно, да би био излишан сваки коментар. Али то је истовремено и највећи цинизам, чији је циљ врло провидан. Цео свет је данас устао против Немачке, и манифестовао је тиме јасно, да у пруском милитаризму гледа опасност по светски мири напредак културе. Граф Хертлинг то зна такође врло добро, па ипак изврће факта.

Али, ми разумемо добро његове тежње. Немачка преживљује данас, како вели Форверц, тежу кризу но икада. Њој је потребан брз мир. И граф Хертлинг, повинујући се општој струји, у ствари нариче за што скоријим миром. Цео Хертлингов говор има за циљ, да истакне попустљивост Немачке, и да припреми терен за нове предлоге мира. Форверц је врло лепо карактерисао његов долазак на канцеларски положај тиме, да је он позван ради припремања мира. Само је рачун погрешан. О миру се може говорити тек онда, када Немачка напусти ово циничко маневрисање и када постане безбедна по светски мир. Маневри канцелара Хертлинга не могу постићи никакав резултат. Рат, који се води, мора донети пуне слободе и права свима народима.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Рим, 9. — Сазнаје се из ватиканских кругова да Папа не мисли да призна Лењинову владу.

Лисабон, 9. — Председник револуционарне скупштине изјавио је да ће он

радити на учвршћивању односа између нове републике и пријатељских народа и Савезника, поштујући све уговоре претходне владе.

Лондон, 9. — У парламенту је изјавио г. Бонар Ло, да је присуство британских трупа у Персији имало за циљ да осигура ред и да то не треба тумачити као промену благонаклоне политике, какву је Енглеска увек водила према Персији.

Париз, 9. — Тан објављује телеграм из Штокхолма, према коме је граф Чернин изјавио, да ће аустријска влада потпомоћи сионистичке тежње.

СТРАНА ШТАМПА

Лењинов режим

Њујорк Тајмс: «Бољшевици су Русију ставили изван односа са владама цивилизованих народа. Њихови сопствени амбасадори одричу се њих; савезничке владе објављују однове с њима».

Њујорк Трибун: «Једини важан резултат, који је Немачка постигла за три године јесте неутралисање Русије. Али и тај резултат је ништаван у поређењу са уласком Сједињених Држава у рат. Средства Америке у људима су иста толика као и Русије, а материјална средства су бескрајно већа него руска».

Немачки маневри

Ом Либр: «Немачка је била све припремила, да нареди у Цириху не остану усамљени. Истовремено, исти нареди имали су да избору у Олтену, Вингертуру, Шо де Фону и у Женеви. Али, св нареди у Цириху избили раније од утврђеног датума и осујетили су остале. Наши

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

— Имају карте из Србије: Драгољуб Поповић од мајке Раде из Опарића (ср. левачки) код Станоја М. Мијатовића, учитеља избегличке школе у Водену);

Браћа Влада и Мика синови Лазара З. Дановића од оца (писмо), код Милорада Кр. Гојковића, обвезника Главног Убојног Слагалишта, пошта XX;

Јордан Петровић, чије занимање није назначено, од жене Анђе (карту са фотографијом), код Бор. Ст. Нецића, пионирски батаљон, пошта 711;

Миломир Вуковић од

мајке Павлије из Кључа, код поручника Гаврила С. Томашевића, пошта 84;

Богосав Грбић од мајке Савке из Доњег Мушића, код поручника Гаврила С. Томашевића, пошта 84.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Петар Ђурђевић, 1—2, п. 92, извештава Илију М. Локића, трговца у Ваљеву, да су из села Г. Кошељева (?) здраво и добро: он, Живан Симић, Драгић Матић, оба Костића, оба Локића, Тијосав Матић, Павле и Петроније Станковићи, Никола Лукић, поручник, Светислав Ђ. Маринковић; Милоје Матић, Симеун, Цвејо и Тодор Тејићи, Че-

да Новаковић, Петроније Мојић, Тоша Поповић, Грујо и Ђорђе Грујићи, Добрисав Тадић, Добрисав и Радован Добрисављевићи, Цвијо и брат Радојевићи из Салковића, Стеван и Војин Илићи, Симеун и Стојан Томићи и Иван Јовановић.

— Глигорије С. Буртановић, поднаредник, п. 56, извештава суд општине великоврбичке, срез кључки, округ крајински, да су добро и здраво: Димитрије П. Костић, Антоније Ј. Првуловић, Саудул Ј. Бобљоговић, Михаило Јовикић, Стајко Савић, Ђорђе Јоновић, Маријан Петровић, Ђорђе Ј. Бордејешевећ, Јован П. Савић, Петар Бере-

чевић, Ђорђе Јовикић, Пауп Бобљоговић, Димитрије Ђ. Савић, Константин Кишицеловић, Никола Сандуловић, Никола Ј. Бордејешевећ, Марин С. Јовикић, Цветко Думитрашковић, Саудул Гишић, Илија Мартиновић, Димитрије Гицелановић, Петар Чучулановић, Петар Крстић, Василије Првуловић, Милан Бордејашевећ, Димитрије Димитријевић, Петар Чучановић, Живко Дајикић, Димитрије Ђ. Петровић и Илија Молдојановић.

— Сретен А. Петровић, топографски одсек, п. 999, извештава своју фамилију у Београду, да је жив и здрав и моли извештај од ње.

— Поднаредник Јован Ј. Младеновић, артиљерац, п. 315, извештава своју жену Ценку, Крупац, срез нишавски, округ пиротски, да је здраво и добро. Моли извештај о целој фамилији.

— Симеун И. Спасеновић, надзорник пруге, п. 999, јавља жени Мици у Лесковцу, Мурца Мала, да су здраво и живи: он, Прока и син Љуба. Моли да му јави, да ли је са децом здраво и да ли је примила око 900 лева, што јој је у четири пута послао. Од ње још није примио никакав извештај.

— Богдан и Стеван браћа Васиљевићи, пошта 801, моле суд општине пајевје-

вачке, срез гужански, округ крагујевачки, да извести њихову породицу и породице ниже именованих да су здраво и добро: они; Василије, Драгољуб и Милорад Туцаковићи; Тодор, Милосав, Павле, Аксентије, Миливоје и Драгутин Мијатовићи; Милорад и Милован Грујовићи; Милош и Радован Павловићи; Владимир и Радојевоје Мандоарићи; Михаило и Сретен Петровићи; Ђорђе, Захарија, Милан, Радојевоје и Тодор Шамановићи; Радоња и Јово Милутиновићи.

— Војислав Б. Милојевић, наредник, штаб. добровољачког корпуса, пошта 999, извештава своју мајку Живку Милојевић из

непријатељи су морали одложити свој велики, брижљиво припремљен план повреде швајцарске неутралности».

Интервенција Јапана
Пти Журнал: „Ако се

интервенција Јапана у европском рату изведе, то ће за све бити живо задовољство. Идеја о томе сазрела је у току три године, као што је то у природи ствари».

ЗА СЛОБОДУ НАРОДА

Изјава Едварда Керсона

Лондон, 9. децембра.

Г. Едвард Керсон држао је у Мансион Хаузу велики говор у коме је између осталог рекао: »Ја не верујем да у Сједињеним Државама постоји и један човек који би желео да се рат заврши а да се не осигура слобода малих народа. У садашњим приликама није моменат да се говори о миру. Ја могу рећи онима који олако схватају мир: »Сетите се Србије, сетите се Румуније, сетите се Белгије«.

Ни једна држава не може завршити о вај рат постижући једино своје егзистичке објекте. Ми се не боримо зато. Ми се боримо за велики идеал, једини идеал, верујте ми, који може да нам осигура безбедност у будућности и да дефинитивно приведе рат крају; ми се боримо ради обезбеђења слободе и права да живимо на миру. Ми се не боримо само за Велику Британију, Енглеску Царевину, Француску, Италију и Србију, него за цео свет, како би сваки од нас могао да се развија по својој сопственој култури. Циљ овога рата је да се одрже права малих народности, као и права Велике Британије«.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париз, 9. децембра
Одбијен је јак немачки препад у области Сен-Кантена. Артиљериска борба на десној обали Мезе и на сектору западно од Тана.

Доцније. — Артиљериска активност у области шуме Кориере. Одбијен је немачки препад западно од Сернила. Немци су код Хертманвилеркопфа извршили јак напад и успели да продру у истакнуте ровове прве линије. У против-нападу наши су одреди повратили ровове и причинили непријатељу велике губитке.

Италиј. коминике

Рим, 9. децембра
О области брда Аволоне источно од Бренте наше су трупе успеле да поврате добар део изгубљеног терена. Одбијен је непријатељски против-напад код брда Пертике.

На платоу Азијаго наше су извиднице заробиле неколико војника. Артиљериска борба источно од Астика и код брда Томба Мон-Киева, среза и округа крагујевачког, да је здраво и добро и моли извештај о целој фамилији.

— Каплар Илија Н. Ранђеловић Икић, 3—2, пошта 4, моли суд општине горњоматејевачке, срез и округ нишки, да извести његову фамилију да је здраво и добро, и моли за извештај о фамилији.

тело. Наши су авијатичари успешно бомбардовали непријатељске трупе на Пиави.

Енглески коминике

Лондон, 9. децембра
Непријатељ је извршио препад северо-источно од Аржикура и користећи се маглом успео да заузме наш истакнут ров. Наши су одреди одбили непријатељски препад северо-источно од Армантијера. Заробљено је неколико војника.

У ваздушној борби наши су авијатичари оборили три непријатељска аероплана а два друга приморали да се спусте. Један наш апарат недостаје.

Палестина. — Наше су трупе заузеле терен источно од Абу Дис две миље југо-источно од Јерусалима заробивши 117 војника.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Париз. — Адмиралитет јавља да је немачки сумарен потопио стару Француску крстарицу „Шато

Ренол». Нестало је десет путника. Сумарен је потопљен.

Башингтон. — Савезници су до сада примили од Америке 19 и по милијарди франака, а сама Белгија 329 милиона.

Јаш. — Председник Вилсон упутио је румунском краљу једно писмо пуно симпатија и дивљења обећавајући Румунији помоћ Америке за време и после рата.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 9. — Троцкијесаопштио Криленку да је могуће пренети украјинске трупе на југо-западни фронт стимда бранетај фронт.

Берн, 9. — Из Петрограда јављају да се све социјалистичке странке држе са свим непријатељски према Лењину и његовој влади.

Петроград, 9. — Јављају из максималистичког извора да је комесар Блогоколи Халин изјавио представницима украјинских социјалиста, да главни комитет радника и војника признаје права Украјине и жели да се уреди односи са Русијом. Ове односе треба да уреди радници а не буржоазија која сачињава Раду.

Г О В О Р

држан у цркви Св. Саве поводом рођендана Њ. К. В. Наследника Престола

Драги слушаоци!

У овом низу крвавих борби, које наша поколења воде за уједињење српскога племена, дочекујемо ван своје земље и ове године рођендан Њ. Кр. В. Наследника Престола Александра.

Прошавши тешке путове албанске, Он је, после опорављења, на челу својих јунака опет пошао у бој, окитивши се славом ослобођења Битоља, Кајмакчалане... Непријатељ је осетио да Србин није малаксао и да Србин неће опустити оружје док своју земљу не види ослобођену.

Наша епопеја је одисејада не једнога човека, већ

целога народа. Историја српских трагедија само је била повешана данима из јесени 1915. год. Но у догађајима у Историји има равнотеже. Има бола, има радости. Велики закон пропорције у историји, наизменичности и равнотеже и у овом случају нашем, наћи ће примене. Ми смо попили велику чашу жучи, осветили велики бол, прошли кроз најјезовитије страхове. Ред је сада на срећу, на радост.

На граници своје поробљене отаџбине, српски народ под вођством свога Врховног Команданта показаће и овом приликом своју издржљивост, своју очеличену храброст, и у низу победа из 1912, 1913, 14, 15, 16 и 17. г., уписаће нове, које ће омогућити нашем племену слободан развој и напредак.

Југословенско племе грца под јармом туђинскога господара. Поробљено, распарчано између разних господара, спутано у своме слободном развоју, ометано да дође до своје народне државе са народном династијом, цело југословенско племе у срцу своме поздравило је Крфску Декларацију, као знак нове зоре.

Сетимо се улоге Србије у питању југословенском и слободе Србијине задобијене крвљу наших предака. Сетимо се оних језовитих слика из историје, када су народни прваци и жене и деца набијани на коље, вешани и клани, само зато, што су волели слободу свога народа, и само зато, што су остајали верни тој идеји. И у ово време под вођством Њ. В. Наследника Престола, Српски се народ бори за ослобођење оног робља које пишти под притиском модерних варвара интернирано по разним местима; бори се за ослобођење своје браће и своје земље, — и победа ће бити нашој страни. Борба је тешка и дуга али је потребно издржати, потребно је истрајати у њој и доказати способност нашег народа да је дораптао свима тешкоћама и да уме да цени слободу и независност своје државе. Од надржљивости наших генерација зависи не само судбина слободе српскога народа, већ и целог југословенског племена, зави-

си слободан културни и економски развојак његов. А српски народ ће издржати! Окупљен око свога старог Краља и Његовог Наследника, он ће дати доказе невидиме храбрости и још више подићи онај лепи глас о себи код наших Савезника.

А на данашњи дан, др слушаоци, помолимо се Богу Правде и Истине, да нашем љубљеном Престолонаследнику Александру дарује живота и здравља; да целом Дому Карађорђе-

вића подари срећу, те да под скиптром Краља Петра и Његовог Наследника засија звезда српске слободе и уједињења нашег. Помолимо се Богу, да Српском народу дарује победу правде над неправдом и омогућан развојак у својој држави под скиптром Карађорђевића. Амин.
4-11-1917. г.

Љуба П. Милетић
прота скопљански и референт Мин. Војног за црквене послове.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Преминула

Пре извесног времена умрла је у Ђуприји, где је била интернирана, *Перса удовца Димитрија Трифуновића*, мајка окружног начелника г. Ранка Трифуновића, шефа службе безбедности.

Напаћеној старици нека Бог да вечни покој, а ожалостеном сину угуђујемо своје искрено саучешће.

Писма из Србије

Многи нас моле да објавимо, да се код њих налазе писма или карте из Србије, тражећи да им адресанти јаве своју тачну адресу; али не наводе, од кога су та писма или карте; ко пише из Србије. А без тога не можемо да их задовољимо. Стога молимо све, да у таквим огласима наведу: коме је писмо или карта упућена и ко и одакле шаље, или да писмо или карту пошалу нама, па да се ми побринемо да дође до правог адресанта.

Тражи се

Г. Љуба Р. Јовановић, народни посланик, моли сваког оног, који има »Закон о Народним школама«, да му га донесе или пошаље у канцеларије Српског Трговачког Друштва. У току три дана вратиће га сопственику.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Париз, 9. — Одговарајући на питање француских делегата, који штите француске интересе у Русији, министар спољних послова изјавио је, да ниједна званична вест није објављена да Русија неће признати своје дугове Француској. Али ипак Француска ће влада предузети све мере које ће обезбедити француске интересе у Русији.

Атина, 9. — Један енглески аероплан, који је пошао из Лондона и ишао преко Париза, Лиона, Марсела, Пизе, Рима, Напуља, Таранта, Албаније и Солуна, стигао је после 30 часова путовања над Цариград и бомбардовао га на три разне тачке. Вратио се у Лондон, претрпевши мали квар на путу.

Мадрид, 9. — Војни критичар шпанског листа А В С, по повратку са енглеског фронта у Фландрији пише, да ће трупе, које су начеле Хинденбургову линију бити кадре да пробију гвоздену немачку линију.

Женева 9. — Максимилијан Харден доноси у »Цукунфту« биографију Жоржа Клемансоа и вели за њега, да је он данас »у Француској све—да је он влада. Његов је главни таленат брза процена догађаја и смишљено одлучивање«.

Берн, 9. — Бечки *Цајт* пише, да ће се ова европска демократија, раздражена завојевачким тежњама Немачке, извесно придружити Савезницима, ради спречавања Русије да не закључи засебан мир. Лист додаје: »Морамо се удружити, апелујемо на своје немачке другове, да поведу огорчену борбу против пангерманиста«.

Лондон, 9. — Уставотворна Скупштина, која се није могла састати у Петрограду, састаће се у некој другој вароши.

ШТАМПАРИЈА

„ВЕЛИКА СРБИЈА“

Штампарија »Велике Србије« снабдевана је свим потребним материјалом и машинеријом за израду свих штампарских послова, као: књига, формулара, плаката, огласа и т. д. и то осим српског и на свима Савезничким језицима.

Послови се примају у штампарији »Велике Србије«, ул. краља Петра бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. ста-

ници). Израда брза, тачна и солидна. Цене врло умерене.

ПРОДАЈУ СЕ 6 фотела и 1 канабе, потпуно нови. Обратити се у канцеларији »Парубалкана« од подне до 4 часа, с позивом на И. Ф.

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну Др ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15.
8—30

АСТОРИА ПАРК ре-сторан првога реда. Ај Лајф. Приватни салони за банкете. У 5 часова сваког дана те консер. 3—10

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Написао сам и штампанао књижицу »Бол и нада једне српске душе«. Књижица има три дела. У њој су рељефно оцртане: патње нашега живља у поробљеној отаџбини, њихове наде, и врлине нашег победоносног војника.

Књижица се може добити у српској књижари М. Ристивојевића у Солуну и код писца

на војишту. При неопсредној поруцибини код писца добија се 10 одсто рабата.

Цена књизи 1 драхма. Новембра 1917. год.

Војиште
Видак Отавић
свештеник
проф. колонел В. П. 414

Велико стовариште КИСЕЛОГ КУПУСА и разне туршије, ул. Битољска (Манастиру), бр. 31. Продаја на велико и мало. Продаје Александар Тодоровић, ресторатер »Нове Смирне«.
2—15

Одговорни уредник
Бошко Богдановић

Штамп. »Велика Србија«